

Omgeving Mar en Ie in 1718

Op bijgaand kaartje, dat een fragment is overgenomen uit de Gritenijkaart van Idaarderadeel, toestand anno 1718 (van Schotanus), zien wij de vormen van Mar en Ie in hun hoedanigheid van nu 245 jaar geleden.

Met een stippellijn hebben wij er ongeveer de vorm van heden op aangebracht en al het land tussen stippellijn en de oude oeverrand is dus na 1718 door het water verzwolgen. Dat dit een flink aantal pounsmieten betekent, totaal ter grootte van wel twee boerderijen, kan hier worden geconstateerd.

Opvallend is de strook aan de oostkant van de Pikmeer, tussen boerderij „Eekema” en het huidige Great Eilân. Wij menen n.l. te mogen concluderen dat dit eiland in 1718 nog tot het vasteland van de Burdkriten behoorde. Wij veronderstellen n.l. dat het op dit kaartje voorkomende witte vlekje in die buurt **niet** het aanvankelijk grote eiland geweest kan zijn, maar dat het Great Eilân overgebleven is van de landtong, die men daar ziet.

Verder valt op de brede strook langs de zuidkant van de Wide Ie en de diepe stripe bij de tegenwoordige Eagehoek, alsmede de terugslag van de noordigge, tussen „de Keap” en de Tynje, terwijl ook de (nu) Sitebuorster Ie nogal wat groter geworden is.

Bij een vergelijking met een kaart van 1848, merkten wij op dat deze afslag reeds grotendeels van bovenstaande omvang was en dus voornamelijk al in de 18de eeuw heeft plaats gevonden.

Later is men er n.l. meer en meer in geslaagd de lânôfbraek tegen te gaan, door struik- en rietgroeibevordering en iggewearjen met palen of steen.

Verder valt ons in het kaartje op welk een flink meertje de Lange Lits was. Het grootste deel van deze poel is later ver-

anderd in sompe en reidpôle, zoals we weten. Vlak ten noordwesten van de Sitebuorster pleatsen lag ook nog een stuk water, thans ook veranderd in greide, maar de talrijke snilepôllen die heden ten dage daar nog worden aangetroffen stammen nog uit het vroegere puoltsje.

Zoals we zien was ook het verschil tussen Wide en Nauwe Burd destijds groot.

Maar de Wide Burd is het net vergaan als de Lange Lits en nu het daar geen vaarwater meer is zal deze vaart op den duur wel helemaal verdwijnen.

Dat de boerderijen in dit stuk wetterlân al oud zijn, toont het oude kaartje ons ook. We zien ze reeds op dezelfde steen als heden ten dage, met name vermeld.

v. d. M.

